

Révision du système de contrôle physique

Introduction

An Wertelaers
Directeur Département Etablissements & Déchets

Bienvenue!

Projet: révision du contrôle physique

Impact sur un grand nombre d'intervenants

- Organismes agréés
- Services/experts de contrôle physique
- Exploitants
- Secteur du Transport

→ Réunion avec les intervenants fin juin 2016:

Cette réunion n'était que le premier pas!

Objectif de la réunion avec les intervenants de juin 2016

- **28 juin 2016**

Etape 1= Comprendre le nouveau système

Possibilité de poser toutes vos questions

- **Après le 28 juin 2016**

Etape 2= Se former sa propre opinion sur base de l'information reçue

Etape 3= Transmettre vos remarques à l'AFCN

Résultat de la réunion avec les intervenants de juin 2016

- Octobre 2016: l'AFCN a reçu environ 350 remarques des intervenants
- MERCI à tous pour votre temps, votre énergie et votre travail!
- L'AFCN a traité toutes ces remarques: chaque intervenant recevra sous peu un feedback individuel à ses remarques

Objectif de la session d'information d'aujourd'hui

- Où en est le projet actuellement? Rappel du système revu
- Qu'a fait l'AFCN avec les remarques des intervenants? Feedback global
- Quelles sont les étapes suivantes?

Rappel: en quoi consiste le projet de révision du contrôle physique?

1. Renforcement de la radioprotection
2. Responsabilisation accrue de l'exploitant
3. Séparation claire régulateur (contrôleur) – exploitant (contrôlé)
4. Transposition partielle de la Directive 2013/59/Euratom
5. Approche graduée renforcée
6. En adéquation avec les possibilités et réalités du terrain
7. Evolution chez les Organismes Agréés
8. **NOUVEAU: Les missions de Bel V**

Output concret du projet et situation actuelle

1. Modification de la loi AFCN: adoption par la commission parlementaire fin avril 2017
2. Modification de l'Arrêté Royal (RGPRI) y-compris:
 - Révision de l'organisation du contrôle physique chez l'exploitant/le transporteur
 - Le nouveau fonctionnement de l'Organisme Agréé
 - NOUVEAU: les missions de Bel V:
l'AFCN attend vos remarques (classe I & IIA) jusqu'à la fin mai 2017

L'AFCN a traités les remarques des intervenants

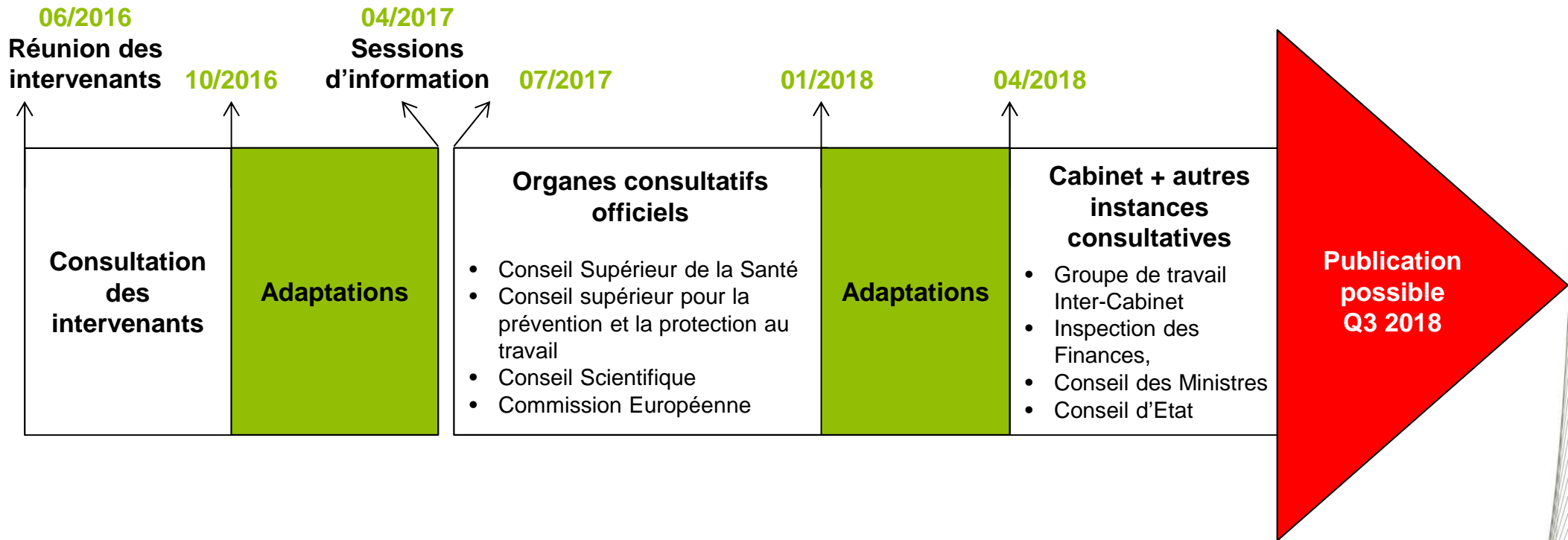
Output concret du projet et situation actuelle (suite)

3. Arrêtés AFCN:

- Notification des incidents à l'AFCN
- Inventaire physique
- Formation de l'agent de radioprotection
- Exigences pour les Organismes Agréés

L'AFCN a traité les remarques des intervenants

Etapes suivantes

Wijziging van de Wet van 1994

Traject

- **Wijziging Wet van 1994 :**
- Goedkeuring Ministerraad 18/11/2016 +
- Advies van Raad van State 30/12/2016
- **Goedkeuring in parlementaire commissie van 6/4/2017**
- Inwerkingtreding volgende inwerkingtreding wijziging Algemeen Reglement

www.dekamer.be : **Wetsontwerp nr 2322**

Amendementen (1)

- Definitie Fysische Controle en dienst voor Fysische Controle
- *Het geheel van maatregelen, uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder, met als doel te verifiëren dat de bevolking, de werknemers en het leefmilieu op afdoende wijze worden beschermd tegen het gevaar van ioniserende straling en dat de veiligheidsrisico's op afdoende wijze worden beheerst, met uitzondering van ...*
- ...
- *Iedere vergunninghouder moet een dienst voor fysische controle aanstellen voor de handeling waarvoor hij verantwoordelijk is*

Amendementen (2)

- Primaire verantwoordelijkheid van de vergunninghouder

De vergunninghouder is onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor de bescherming van de werknemers, de bevolking en het leefmilieu tegen de gevaren of gezondheidsnadelen die kunnen voortvloeien uit de uitoefening van zijn handeling. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden gedelegeerd.

...

De opdrachten toegewezen aan de dienst voor fysieke controle doen geen afbreuk aan het gezag en de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder.

Voornaamste wijzigingen van het Algemeen Reglement

Art. 3.3 : de klasse IIA

- **Art. 3.3 Inrichtingen van de klasse IIA**

(subklasse met hoogste risico's binnen de klasse II)

- a) Production radio-isotopen (3.1 b) punt 1.)
- b) deeltjesversnellers ;
- c) Industriële röntgentoestellen van meer dan 1 MeV
- d) Bestralingsinstallaties met een bron waarvan de activiteit gelijk of hoger is dan 100 TBq ;
- e) Die radioactieve stoffen produceren of bronnen fabriceren waarvan de totale maandelijkse geproduceerde activiteit de vrijstellingsniveau's met een factor 500 000 overschrijdt

Vergunningsaanvraag

- Klasse I (art. 6.3.1): veiligheidsevaluatie door Bel V, beoordeling van de aanvraag door het FANC en verslag FANC verstuurd naar Wetenschappelijke Raad, vergunning door de Koning
- Klasse IIA (art 7.3.1) : veiligheidsevaluatie door Bel V, vergunning door FANC
- Klassen I, II, III : de vergunningsaanvraag is onderzocht en goedgekeurd door een erkend deskundige (eventueel van een EI voor klasse II-III)

Art. 6.9, 15 & 15/1 : Oplevering

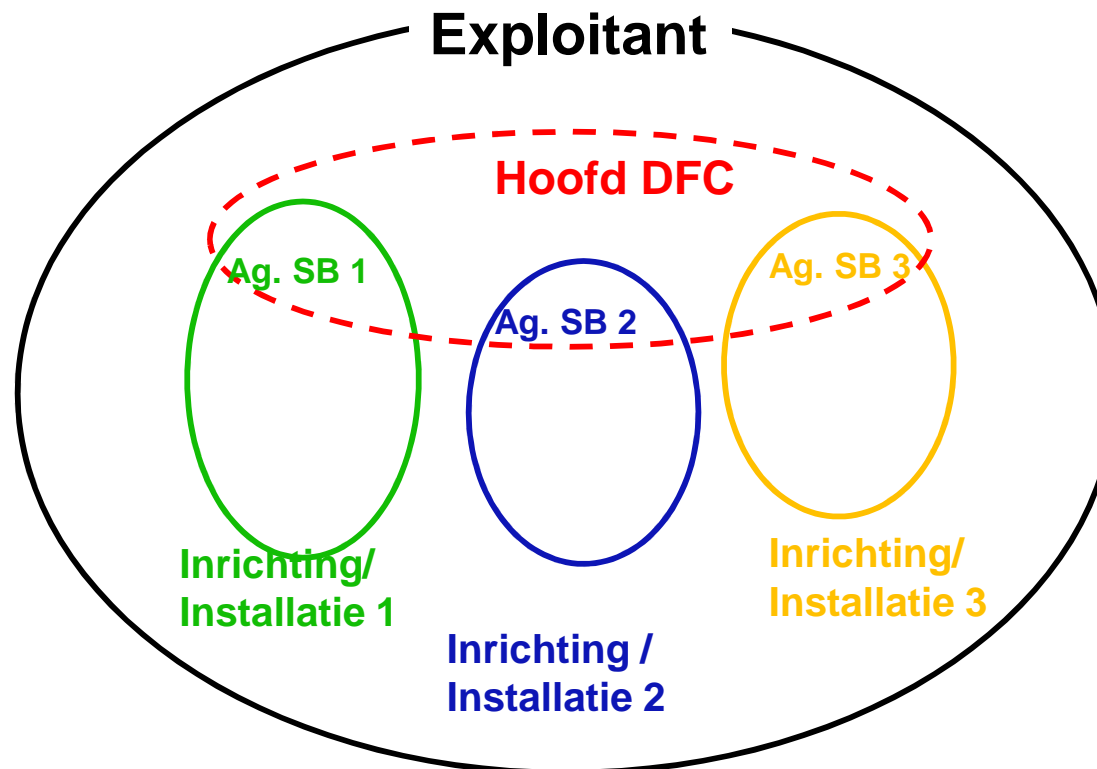
- [Art. 23 : goedkeuring van projecten en oplevering van nieuwe installaties door **erkend deskundige** (interne of extern)
- Oplevering klasse I (art. 6,9): **veiligheidsevaluatie door Bel V**, formele bevestiging van de vergunning door de **Koning**
- Oplevering kl. IIA (art. 15/1): **veiligheidsevaluatie door Bel V**, formele bevestiging van de vergunning door **FANC**
- Oplevering kl II(andere) en III (art. 15) : Goedkeuring erkend deskundige (vereenvoudiging)

Art. 23 : Fysische Controle

- Elke exploitant organiseert een Dienst voor Fysische Controle (DFC)
 - Gemeenschappelijke diensten (bij verschillende exploitanten) voor fysische controle zijn mogelijk – onder voorwaarden en goedkeuring van het FANC -
- Algemene missie : toezien op de maatregelen om de fysische controle te verzekeren
- Geïntegreerde risicoanalyse
- In samenspraak met :
 - preventieadviseur
 - Erkende arbeidsgeneesheer
 - Stralingsfysicus (indien van toepassing)
 - Veiligheidsadviseur klasse 7 (indien van toepassing)

Art. 23 : Nieuw concept DFC

DE DFC is altijd intern

Art. 23 : Nieuw concept DFC hoofd DFC

- Het Hoofd van de dienst Fysische Controle :
 - Klasse I : Deskundige erkend in de fysische controle
 - Klasse II, IIA, III, transports KI 7 :

Keuze van exploitant

- Interne deskundige erkend in de fysische controle

Ou

- Hoofd IDPBW of zijn medewerker (indien geen interne deskundige)

Hoofd DFC : Directe toegang tot hoofd van de inrichting/onderneming + beschermd

Art. 23 : Nieuw concept DFC

- Agent(en)/ dienst voor de stralingsbescherming:
De systematisch uitoefening van stralingsbescherming op de werkvloer
- Uitvoering van **taken** SB binnen de installaties conform aan **procedures** goedgekeurd door de erkende deskundige
- **Theoretische vorming** (intern of extern) en **praktisch** aangepast (type handeling/installatie), goedgekeurd door de erkende deskundige

Art 23.1.2

• Inrichtingen van de klasse I

- Hoofd DFC = interne erkende deskundige = Hoofd IDPBW
- Expliciete aanduiding van Agenten SB
- Back-up interne erkende deskundige steeds beschikbaar (wachttol, afwezigheid/verlof van primaire expert)
- Beschrijving van de organisatie van de (dienst) fysische controle in het veiligheidsrapport
- Toezicht DFC door het Agentschap
- Controleren en goedkeuren van beslissingen DFC door Bel V

Art 23.1.3

- **Inrichtingen van de klasse II en III**

- **Interne of externe erkende deskundige** (inclusief IIA)
- Hoofd DFC= interne deskundige of (medewerker van) hoofd IDPBW met een vorming 'agent SB'
 - > Hoofd DFC is altijd intern (kan de exploitant zelf zijn)
- Aanduiding **agenten SB** (met vorming art. 30.4)
- Bijstand van een deskundige in kader van **dringende interventie** (wachttol EI indien noodzakelijk)

Taken fysische controle

Art 23.1.5

- a) Taken "Agent (Dienst) voor de stralingsbescherming":
Stralingsbescherming binnen de installaties
- taken van 'aangestelde voor bewaking'
 - conform «RPO» richtlijn 2013/59
- b) Taken "erkende deskundige" : *onderzoeken en goedkeuren*
- meer punctuele taken inzake stralingsbescherming en veiligheid
 - conform "RPE" richtlijn 2013/59)
 - taak: 'bezoeken van de installaties'

Taken fysische controle

Art. 23.1.5

c) 19 specifieke taken (*onderzoeken en goedkeuren*) inzake nucleaire veiligheid

– **klasse I inrichtingen** – gelinkt met KB 30/11/11 « **Veiligheid van de nucleaire installaties** »

De erkende deskundige (van klasse I) is verantwoordelijk voor de **organisatie** en de **goede uitvoering/realisatie** van deze taken.

Taken fysische controle

Art 23.1.5

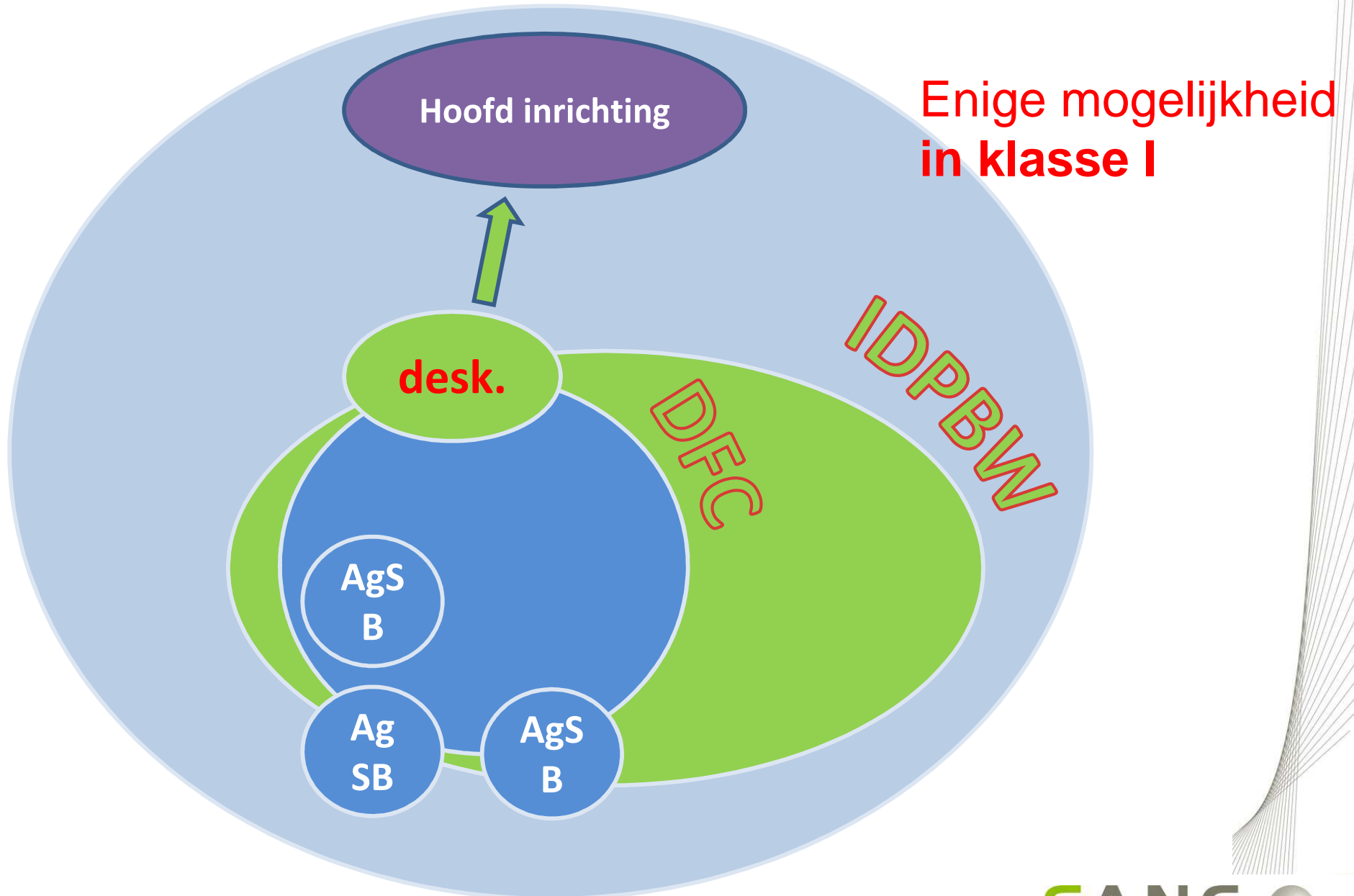
- Taken fysische controle (2):
 - Nieuwe (2017) taak erkende deskundige :

Onderzoeken en goedkeuren van documenten bestemd voor NIRAS :

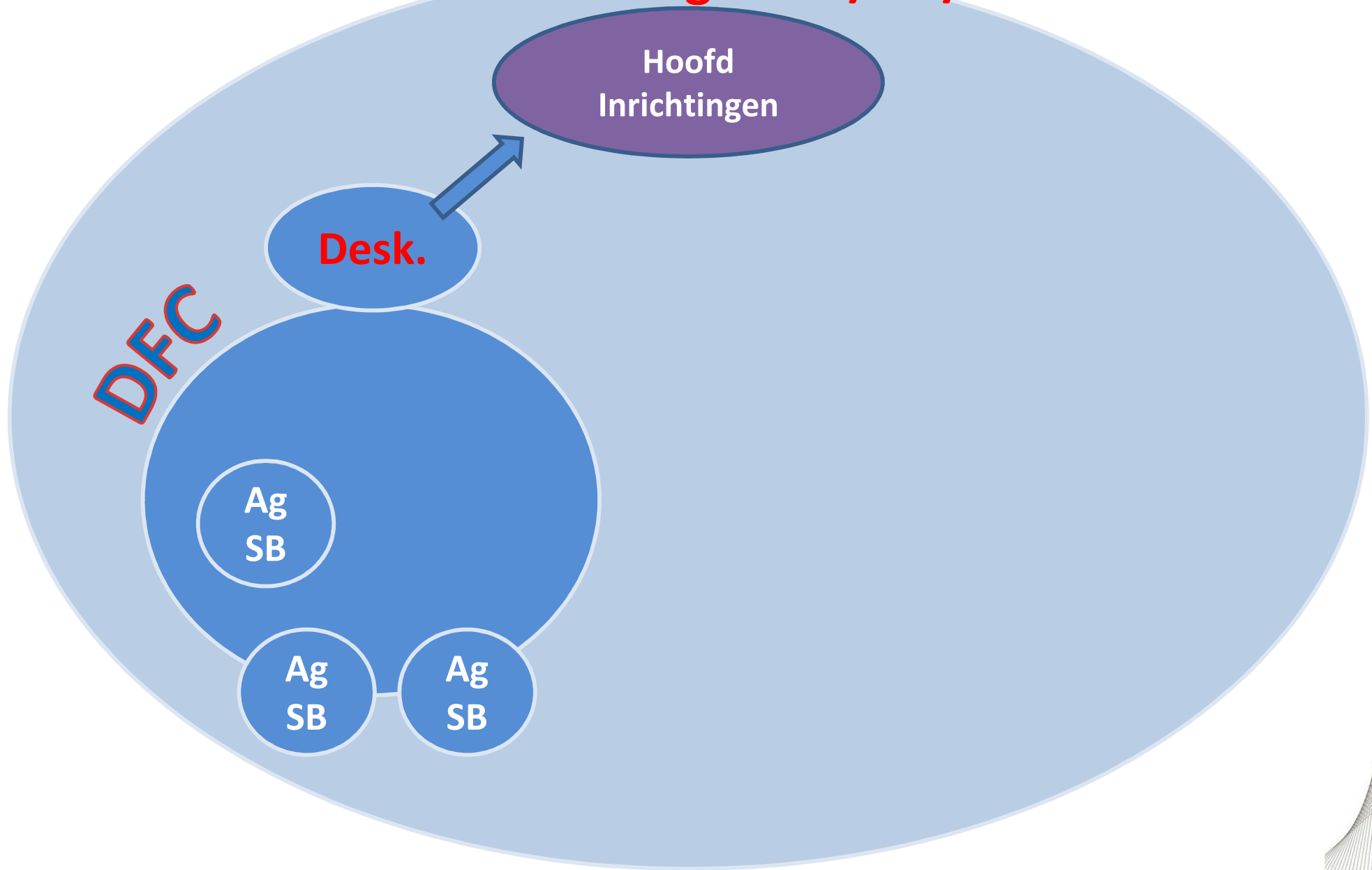
- In het kader van evacuatie van afval
- In het kader van erkenning van installaties
- Daaraan gekoppelde kwaliteitsdocumenten

Mogelijke structuren : Illustratie Klasse I – II – III – Transport

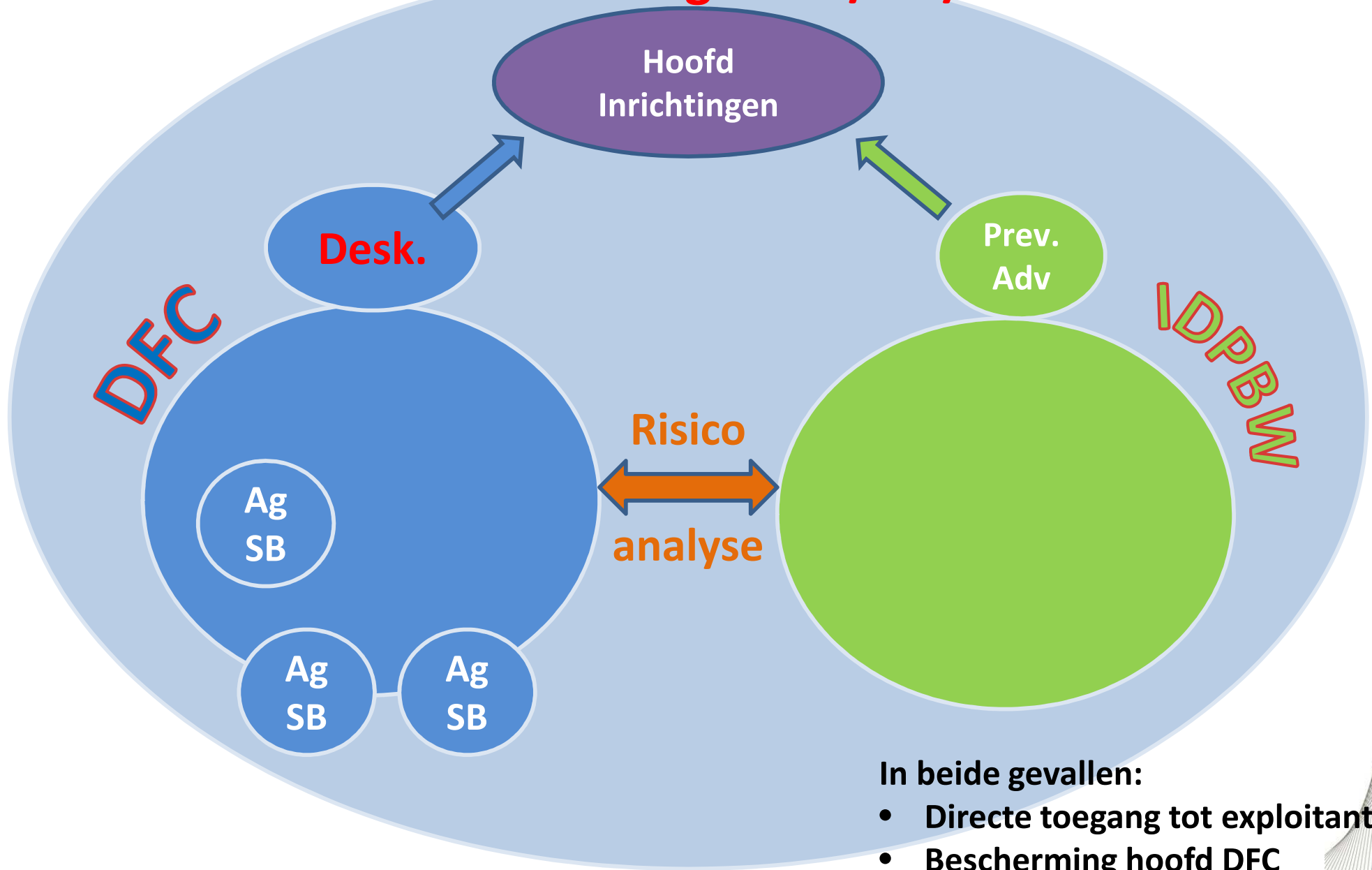
Hoofd DFC = Hoofd IDPBW = Desk. KI I /II/T1/T2

Hoofd DFC = interne deskundige kl II/ T1/T2

Hoofd DFC = interne deskundige kl II/ T1/T2

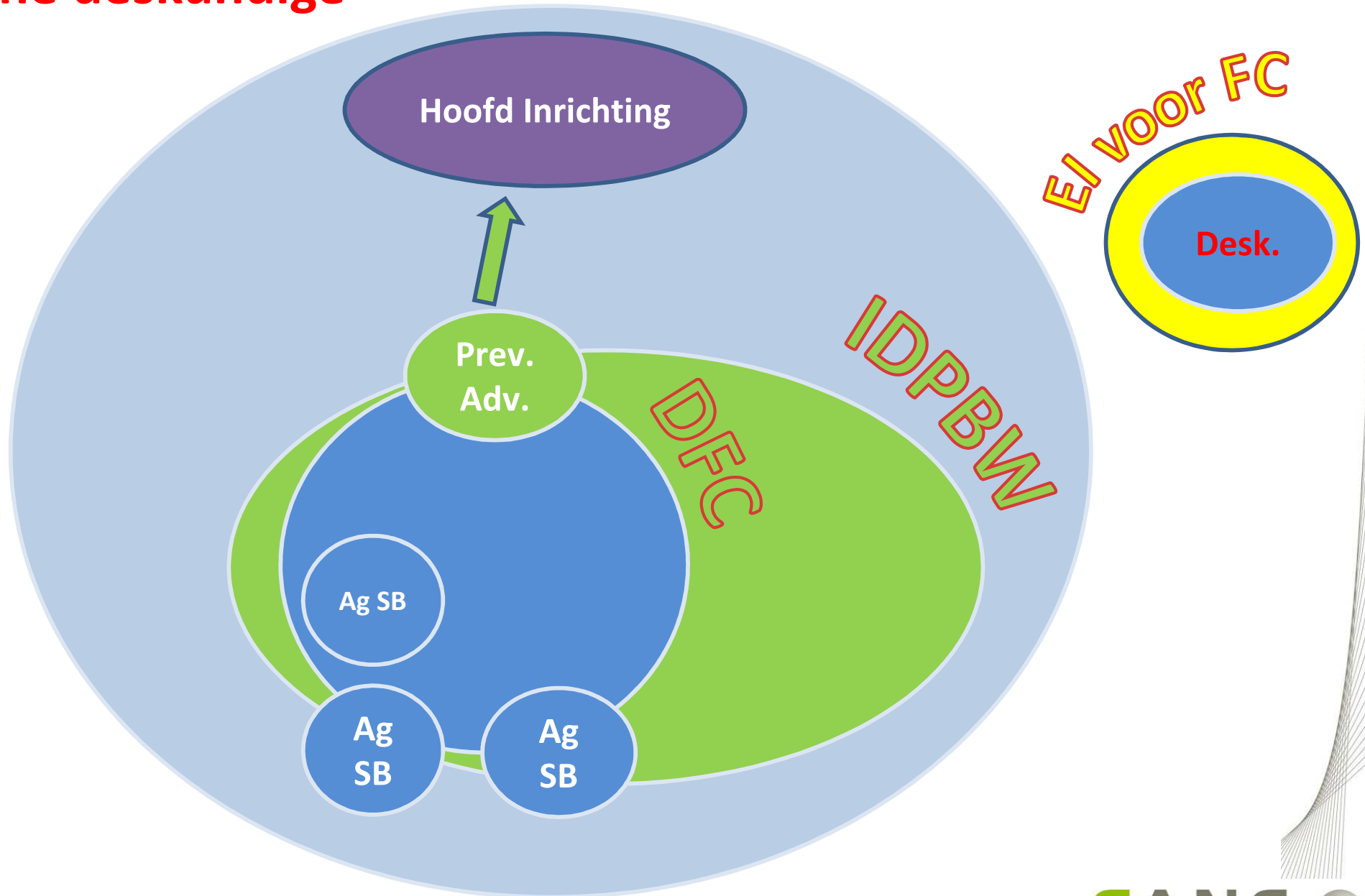

In beide gevallen:

- Directe toegang tot exploitant
- Bescherming hoofd DFC

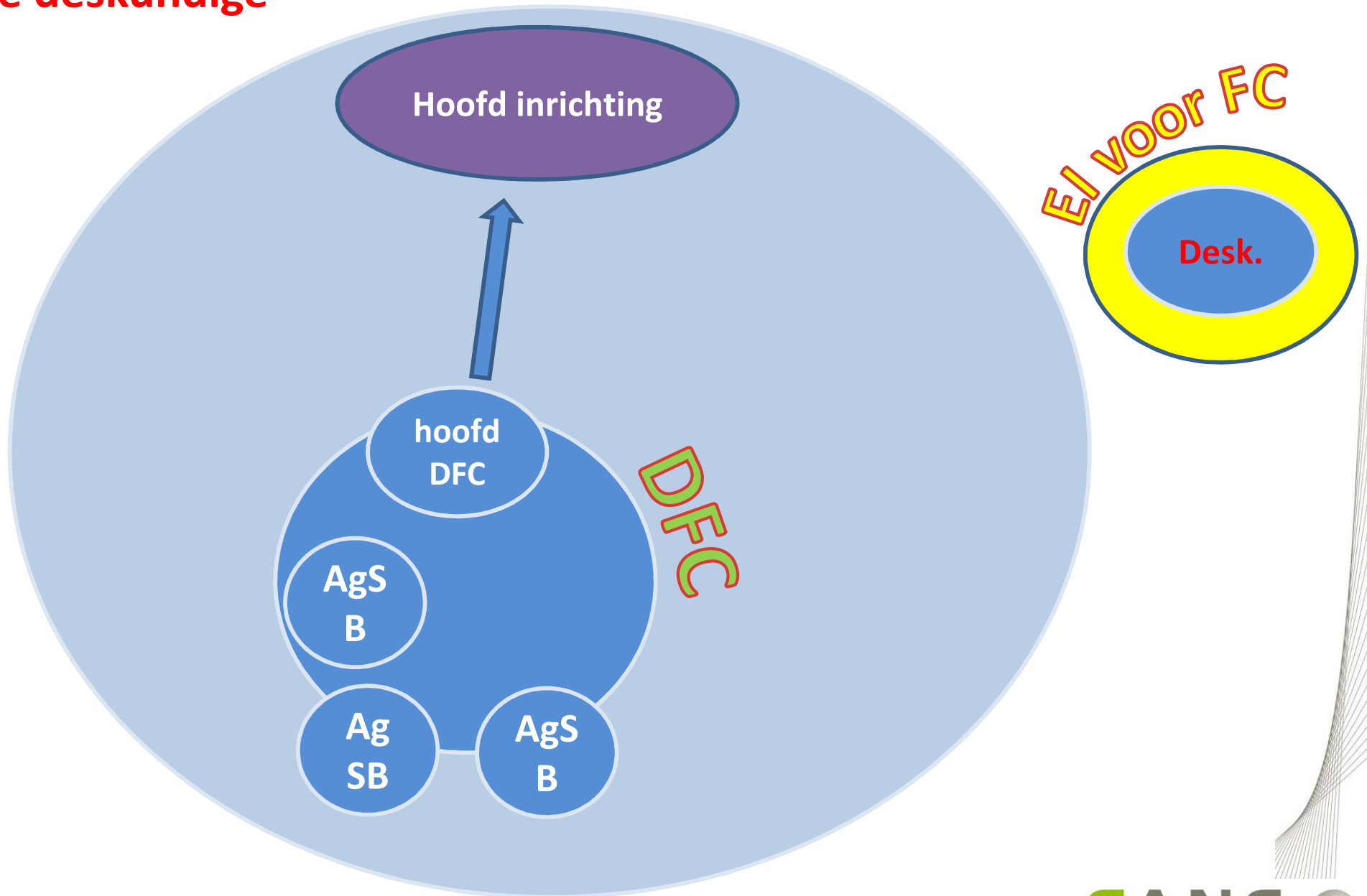
Hoofd DFC = Hoofd IDPBW (met vorming Ag SB)

Externe deskundige

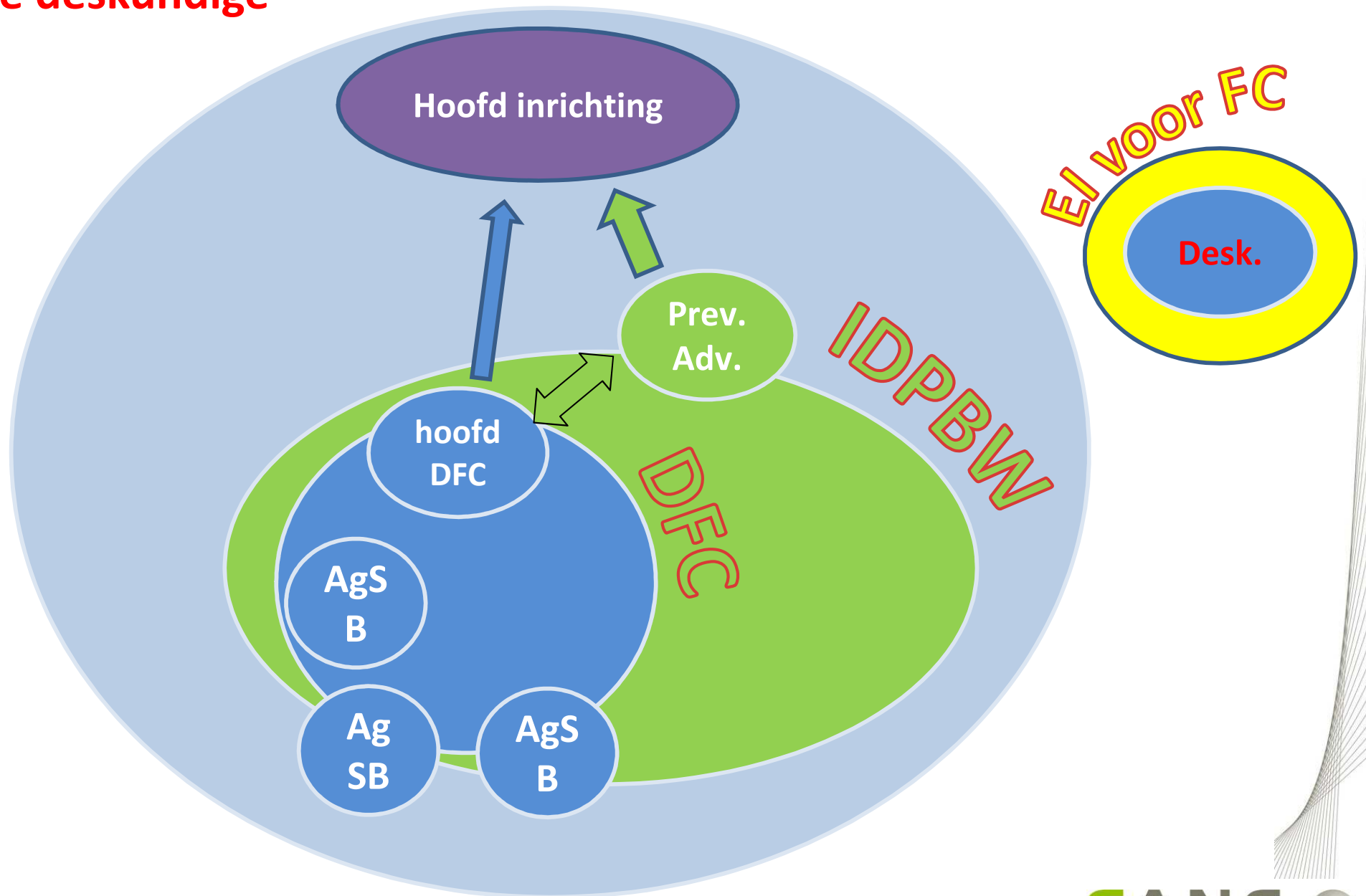
Hoofd DFC = Ag SB medewerker van hoofd IDPBW

Externe deskundige

Hoofd DFC = Ag SB medewerker van hoofd IDPBW

Externe deskundige

Art 73 : Erkende deskundigen

- Deskundigen erkend in de fysische controle
 - Klasse I : inrichtingen Kl. I, II et III (& Bel V)
 - Klasse II : inrichtingen Kl. II et III (& Bel V)
- Deskundigen erkend in het transport
 - Klasse T1 : goederen kl. 7 splijtstoffen/corrosief
 - Klasse T2 : andere goederen kl. 7
- Beperking van de erkenning tot 6 jaar (Wet 1994 – rev. 2017)
- Opschorting/ gedeeltelijke opheffing mogelijk

Advies van Wetenschappelijke Raad voor erkenningen Kl. 1

Art 73 : Erkende deskundigen (2)

- **Basisdiploma** = Master ingenieur of exacte wetenschappen
- **(aanvullende) vormingen:**
 - In **stralingsbescherming** : 12 ECTS
 - In **veiligheid** :
 - 24 ECTS (reactoren)/18 ECTS andere Kl. I
 - 100u Kl. IIA ; 50u. Kl II (-III)
 - **Vrijstelling voor reeds erkende deskundigen**
 - **Deskundigen transport** :
 - 35u deskundige T1 (waarvan/inclusief 20u als adviseur kl7)
 - 20u deskundige T2 (waarvan/inclusief 20u als adviseur kl7)
- **Geen significante wijziging van de huidige vereisten** (Criteria van CS-WR 2009)

Art 74 : Erkende instellingen voor fysische controle

- Multidisciplinaire associaties van erkende deskundigen (geen « geïsoleerde » deskundigen)
- Uitvoeren van diensten en taken van fysische controle art 23.1.5 b) en 23.2.6 b) voor rekening van en onder de verantwoordelijkheid van de exploitanten/vervoerders
- **Geen controles meer gedelegeerd door het FANC!**
- Duidelijke procedures en criteria/processen voor erkenning (openen naar private markt)

Art. 74 : Erkende instellingen

- **Erkenning** via **de Wetenschappelijke Raad**, beperkt:
 - In de tijd
 - Territoriaal
 - Tot vastgelegde installaties/handelingen
- **Déontologie**
- **Vertrouwelijkheid** van informatie
- **Wachtrol**
- **Toezicht/audits** door het FANC
- **Beperking erkenning: 6 jaar (Wet 1994 – rev. 2017)**
- **Aanmaning, opschorting/opheffing van erkenning mogelijk**

Technisch reglement: vorming agenten voor stralingsbescherming

Vorming agenten voor de stralingsbescherming

1. Voor aanvang :
vorming:

- theoretische vorming:
= basismodule + aanvullende module
 - praktische ervaring
- goedkeuring van vormingsprogramma :
deskundige erkend in de fysische controle

2. Tijdens uitvoering taken :
permanente vorming

Vorming voor de ingedeelde inrichtingen

	Basisopleiding			Aanvullende opleiding		
	Toestellen die IS uitzenden (versnellers, RX,..)	Ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Toestellen en bronnen	Toestellen die IS uitzenden (versnellers, RX,..)	Ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Toestellen en bronnen
Kl. II	8 uur (zie art. 3.1)	8 uur (zie art. 3.2)	12 uur (zie art. 3.1 & 3.2)	8 uur (zie art. 4.1)	8 uur (zie art. 4.2)	12 uur (zie art. 4.1 & 4.2)
Kl. III				-	-	-

Tandartsen en dierenartsen actief in inrichtingen klasse III zijn vrijgesteld van de theoretische basisvorming indien ze beschikken over een gebruikersvergunning.

Vorming voor de klasse I inrichtingen

- Geen aanvullende vereisten voor agenten SB in inrichtingen klasse I
- Aangepaste vormingen reeds opgesteld door de exploitant en goedgekeurd door deskundige erkend in de fysische controle.
- Te documenteren in het veiligheidsrapport van de inrichting :
 - Initiële en permante vorming vereist voor de agenten voor stralingsbescherming

Vorming voor transport klasse 7

	Basisvorming ingekapselde of niet ingekapselde bronnen	Aanvullende vorming
Splijtstoffen & corrosief	8 uur (zie art. 3.2)	6 uur (zie art. 5.2)
Andere	8 uur (zie art.3.2)	4 uur (zie art. 5.1)

Inhoud van de basisvorming

- **RX**

- Wetgeving: Art 8, 20, 23, 25, 27, 37 ter, quater et quinquies, 67 + specifiek voor de activiteiten/handelingen (medisch, industrieel, transport,...)
- Stralingsbescherming: X-stralen generator; interactie IS/materie; biologisch effecten; dosimetrie; beschermingsmiddelen; goeie praktijk; veiligheidssystemen; aandachtspunten voor dit type van handeling;...

- **Bronnen en transport**

- Wetgeving: Art 8, 20, 23, 25, 27, 37 ter, quater et quinquies, 67 + specifiek voor activiteiten/handelingen (medisch, industrieel, transport klasse 7,...)
- Stralingsbescherming: radioactiviteit, interactie IS/materie; biologische effecten; dosimetrie; meetapparatuur; beschermingsmiddelen; goeie praktijk; besmetting; aandachtspunten voor dit type van handeling;...

Permanente vorming

- Betreft ondermeer :
 - Het vergezellen van de erkend deskundige tijdens bezoeken van de installatie ;
 - Reglementaire waakzaamheid ;
 - Deelnemen aan de evolutie van de interne praktijken en procedures ;
 - ervaringsfeedback.
- Duur
 - Klasse III: 1u/jaar ; Klasse II: 4u/jaar
 - Transport Kl 7 (andere dan splijtstoffen en corrosief) : 2u/jaar
 - Transport Kl 7 (splijtstoffen en corrosief) : 4u/jaar

Technisch reglement: Overdracht van gegevens van de fysieke inventaris

Fysieke inventaris

Exploitant: bijhouden van \neq inventarissen (art. 23.1.6 ARBIS):

- Radioactieve stoffen
- Toestellen die IS kunnen uitsturen
- Radiotherapie en nucleaire geneeskunde installaties
- Vloeibare en gasvormige radioactieve lozingen
- Vast radioactief afval (aanwezig / geëvacueerd)

bepaalde gegevens via wel gedefinieerde praktische modaliteiten

FANC: garanderen van een versterkt toezicht op de stralingsbescherming

Inhoud fysieke inventaris

- Lijst van gegevens per “categorie” :

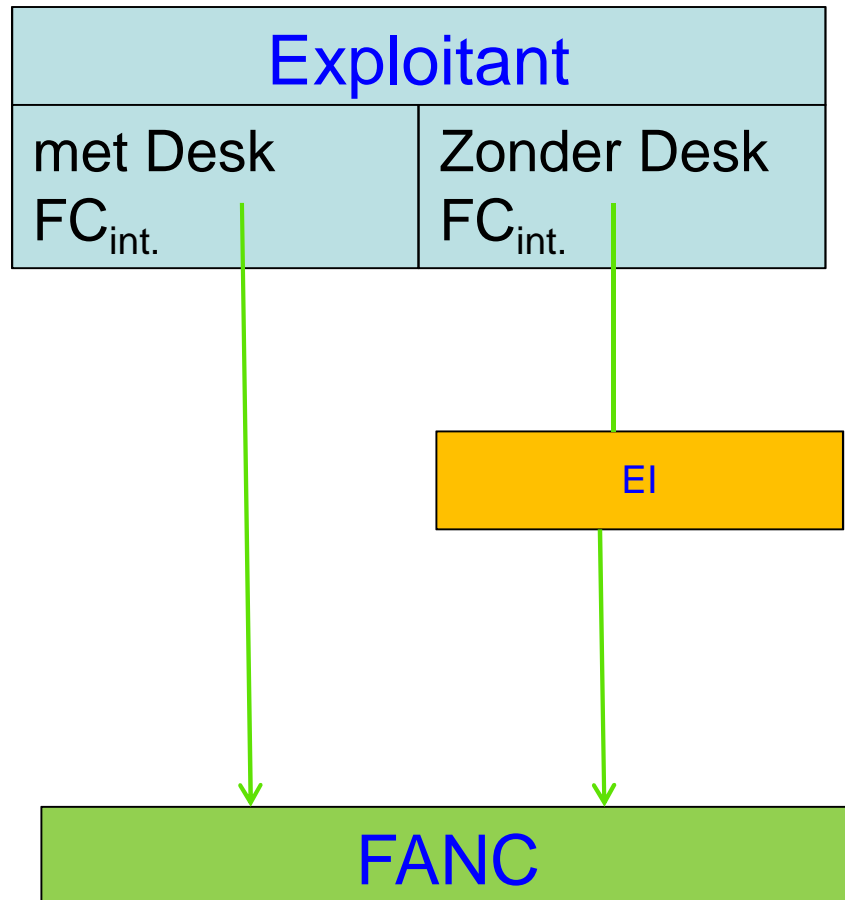
- 4 categorieën:

- Versnellers en toestellen die X stralen kunnen uitzenden
- Ingekapselde bronnen
- Toestellen die een ingekapselde bron bevatten
- Elk ander toestel die beelden maakt van de distributie van radionucliden in personen/dieren + activiteitsmeters en gammasondes (art. 50.2 ARBIS)

- ! Met uitzondering van:

- splijtstoffen
- Radioactieve zadjes/draden voor therapeutische doeleinden
- Geactiveerde onderdelen van een installatie
- Installaties van klasse 4

Manier van overdracht

Geactualiseerde versie van alle gevraagde gegevens :

- via formulier (website FANC)
- elektronisch
- tijdens 1^e week van elke maand
- Tot aangifte stopzetting van alle activiteiten met IS

Technisch reglement: Aangifte van significante gebeurtenissen aan het FANC

Significante gebeurtenis

- **Significante gebeurtenis:**
 - = elke gebeurtenis die gevolgen heeft of zou kunnen hebben, indien deze niet goed beheerd zou worden, op **de stralingsbescherming** de **gezondheid** de **levenskwaliteit** en/of **veiligheid** van de **werknemers**, het **publiek**, de **patiënten** en het **leefmilieu**

Toepassingsgebied

- Toepassingsgebied:
 - Inrichtingen van klasse II en III
 - Ondernemingen betrokken in de import, doorvoer en export van radioactieve stoffen
 - Vervoerders van gevaarlijke goederen van klasse 7
 - Practici die toestellen en/of radionucliden gebruiken voor therapeutische doeleinden

Aangiftecriteria

- Aangiftecriteria:

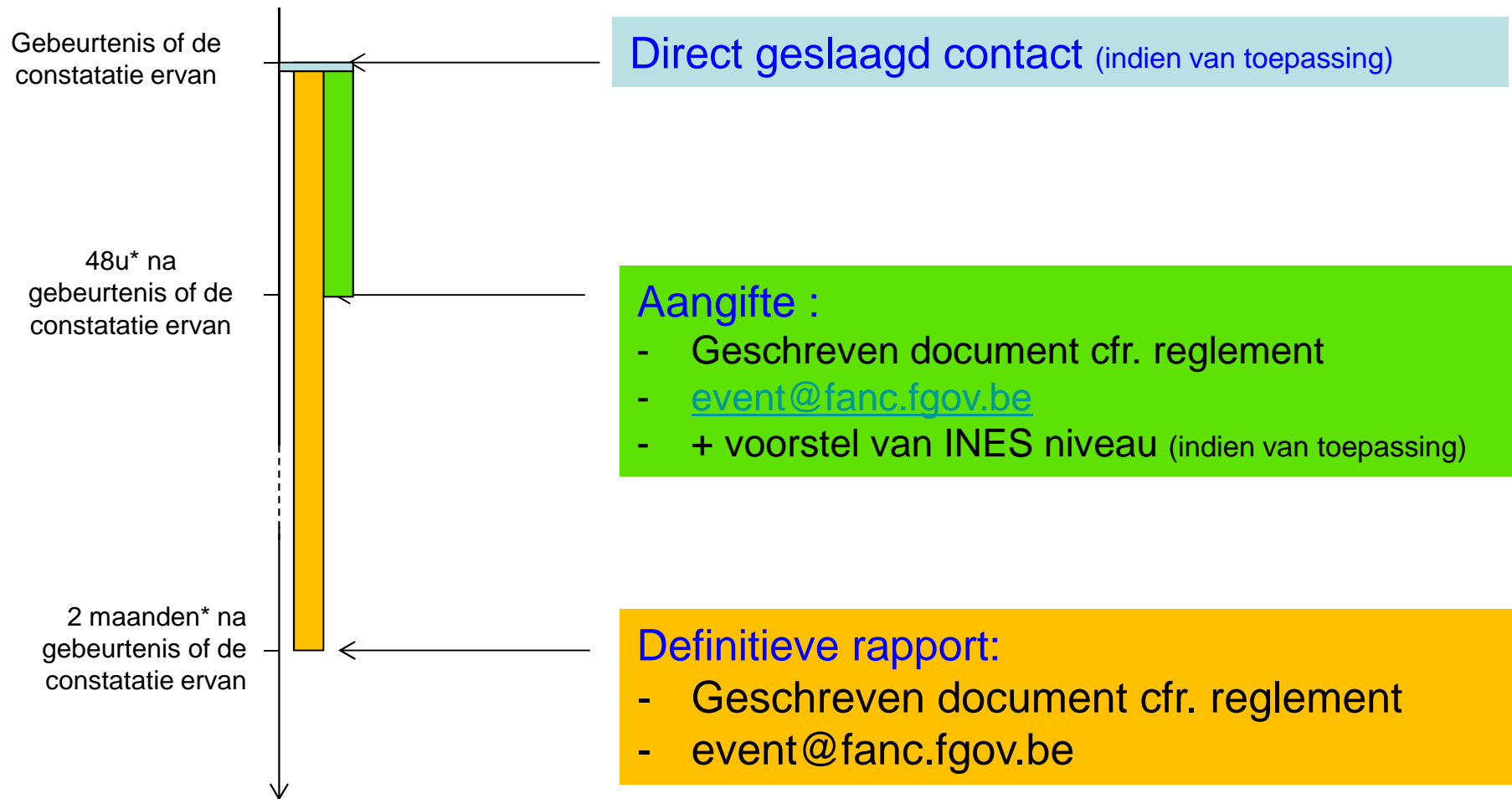
- Significante gebeurtenissen die voldoen aan 1 of meerdere aangiftecriteria
- Criteria onderverdeeld in **secties** :
 - Veiligheid en/of stralingsbescherming van werknemers en publiek
 - Import, doorvoer of export
 - transport
 - Stralingsbescherming, gezondheid en/of levenskwaliteit van patiënten
 - “andere”

Aangiftecriteria

Aan te geven significante gebeurtenissen:	Geslaagd rechtstreeks contact	INES-evaluatie
1. Aangiftecriteria met betrekking tot de veiligheid en/of de stralingsbescherming van werknemers en het publiek		
1.1 Blootstelling die kan leiden tot deterministische effecten of vaststelling van deterministische effecten.	JA	JA
1.2 Overschrijding van een wettelijke dosislimiet of van	NEEN	JA
1.12 Niet-naleving van de technische specificaties opgenomen in het veiligheidsverslag van inrichtingen van klasse IIA.	NEEN	Volgens het oordeel van het Agentschap

Événements significatifs à déclarer :	Contact direct réussi	Evaluation INES
1. Critères de déclaration relatifs à la sûreté et/ou la radioprotection des travailleurs et du public		
1.1 Exposition pouvant entraîner des effets déterministes ou constatation d'effets déterministes.	OUI	OUI
1.2 Dépassement d'une limite de dose légale ou d'une contrainte de	NON	OUI
1.12 Non-respect de spécifications techniques reprises dans le rapport de sûreté des établissements de classe IIA.	NON	A l'appréciation de l'Agence

Aangifte

* Of andere termijn gevraagd door het FANC

Communicatie INES

- **Goedgekeurd INES niveau ≥ 1 :**

hoofd van inrichting / hoofd van de onderneming:

- Voorstel van communicatie voor de FANC website
- Ten laatste de werkdag volgend op de goedkeuring van het INES niveau

- **Goedgekeurd INES niveau ≥ 2 :**

hoofd van inrichting / hoofd van de onderneming:

- Voorstel van communicatie voor FANC website
 - + publicatie van perscommunicatie (kopie overgemaakt aan FANC)
- Ten laatste de werkdag volgend op de goedkeuring van het INES niveau

Herziening van de fysische controle

Rol en Verantwoordelijkheden Bel V

Frederik Van Wonterghem – Virginie Schrayen
Nucleaire Basisinrichtingen - Industriële Inrichtingen

Overzicht

1. Rol en verantwoordelijkheden Bel V
2. Aanpassing FANC wet
3. Aanpassingen ARBIS :
 1. Vergunning & oplevering inrichtingen van klasse I & IIA (art. 6&7)
 2. Toezicht op fysische controle van inrichtingen van klasse I & IIA (art. 23.1.2 en 23.1.3)
 3. Toezichtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NEW: art.38)
4. Beheersovereenkomst FANC & Bel V
5. NEW: Aanpassingen KB WENRA (opdrachten Bel V + Taken DFC)

1. Rol en verantwoordelijkheden

Bel V

- Opgericht in 2008 als TSO van het FANC (“Technical Support Organisation”)
- Nam de reglementaire taken over van het vroegere AVN in inrichtingen van klasse I en IIA
 - Controles op het terrein (toezicht goede werking fysieke controle, oplevering,...) conform GIC
 - Onafhankelijke veiligheidsevaluaties
 - Nieuwe installaties (vergunningsaanvraag, pre-licensing)
 - Wijzigingen aan bestaande installaties
 - Projecten: periodieke veiligheidsherzieningen, LTO, stress tests

1. Rol en verantwoordelijkheden

FANC

- Behandeling vergunningsaanvragen (inclusief pre-licensing)
 - Inspecties (thematisch, transversaal) conform GIC
 - Handhaving
 - Projecten
 - Regelgeving
 - Communicatie
- ➔ FANC beslist als veiligheidsautoriteit, rekening houdende met onafhankelijke veiligheidsevaluaties van Bel V

1. Rol en verantwoordelijkheden

Samenwerking FANC – Bel V

- Formeel vastgelegd via “beheersovereenkomst FANC- Bel V” (2012 - te actualiseren)
- Periodieke overlegmomenten
 - Directieniveau
 - Inspecties & Controles : tweemaandelijks overleg over klasse I & IIA
 - Projecten: driemaandelijks overleg over klasse I
- Gemeenschappelijke processen/procedures
 - Inspecties & Controles: Overleg over GIC, IP/CP, gemeenschappelijke inspecties
 - Review & Assessment: Work Request proces
 - Incident beheer: gemeenschappelijke procedure
 - ...

1. Rol en verantwoordelijkheden

Reglementaire basis Bel V?

Bel V actief sinds 2008, maar reglementaire basis voor rol Bel V onvoldoende uitgebouwd

Vereist: aanpassing FANC wet + aanpassing ARBIS & KB WENRA

Uitgangspunten

- Stabiel kader voor de volgende xx jaar vastleggen
- Transparant en eenduidig systeem
- Bestaande situatie > 2008 wettelijk vastleggen : geen verschuiving in rol FANC/Bel V
- Scope: focus op "safety"

2. Aanpassing FANC Wet

Artikel 14 ter van FANC wet

- FANC kan entiteit oprichten (= Bel V) die deel van haar toezichtsoopdracht kan uitvoeren
- In KB (=ARBIS) wordt vastgelegd
 - Opdrachten gedelegeerd aan Bel V
 - Wijze waarop Bel V wordt vergoed
 - Wijze waarop FANC toezicht houdt op Bel V
- Bel V erkende deskundigen hebben vrije toegang tot nucleaire installaties

Status: Aanpassing wet reeds goedgekeurd in kamercommissie, nog te stemmen in plenaire zitting

3. Adaptation du RGPRI

Demandes d'autorisation pour les classes I & IIA (art. 6&7)

Répartition des rôles

- Classe I (art. 6.3.1):
 - Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
 - Instruction de la demande par l'AFCN
 - Rapport au Conseil Scientifique par l'AFCN
 - Autorisation par le Roi
- Classe IIA (art 7.3.1) :
 - Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
 - Instruction de la demande par l'AFCN
 - Autorisation par l'AFCN

3. Adaptation du RGPRI

Mise en exploitation d'installations de classes I & IIA (art. 6.9 & 15/1)

Répartition des rôles

- Classe I (art. 6.9):
 - Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
 - Inspection et rapport de réception par l'AFCN
 - Confirmation de l'autorisation par le Roi
- Classe IIA (art 15/1) :
 - Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
 - Inspection et rapport de réception par l'AFCN
 - Confirmation de l'autorisation par l'AFCN

3. Adaptation du RGPRI

Supervision du Contrôle Physique dans les établissements de classe I (art. 23.1.2.2)

AFCN: Supervision de la bonne exécution de la mission du SCP

Bel V:

- Contrôle & approbation des décisions favorables du SCP concernant
 - Examen et approbation préalable de nouvelles installations ou de modifications (23.1.5 b 3)) si une nouvelle autorisation n'est pas nécessaire, y-compris:
 - Les projets d'installations présentant un danger d'exposition et de criticité
 - Les propositions de libération
 - La planification de cessation et de démantèlement
 - Réception de nouvelles installations ou de modifications (23.1.5 b 4)) si une nouvelle autorisation n'est pas nécessaire
 - Expériences, tests, traitements et manipulations dans des réacteurs nucléaires ou avec des substances fissiles (23.1.5 b 5))
- Transport: contrôle de l'emballage, du chargement et déchargement, du transport **dans** l'établissement

3. Adaptation du RGPRI

Supervision du contrôle physique dans les établissements de classe IIA (art. 23.1.3.4)

AFCN: Supervision de la bonne exécution de la mission du service de contrôle physique

Bel V: Examen & approbation des décisions favorables du SCP concernant

- Enquête et approbation préalable de nouvelles installations ou de modifications (23.1.5 b 3)) si une nouvelle autorisation n'est pas nécessaire, y-compris:
 - Les projets d'installations présentant un danger d'exposition
 - Les propositions de libération
 - La planification de cessation et de démantèlement
- Réception de nouvelles installations ou de modifications (23.1.5 b 4)) si une nouvelle autorisation n'est pas nécessaire

3. Aanpassing ARBIS

Toezihtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NIEUW art. 38)

Art. 38.1 Opdrachten Bel V

Definitie “jaarlijkse plan van controles en veiligheidsevaluaties” :

het plan van het bezoek aan de installaties en de onafhankelijke veiligheidsevaluaties, bedoeld om het beheer van de stralingsbescherming en de nucleaire veiligheid door de exploitant te verifiëren. Dit plan omvat onder meer:

- de regelmatige bezoeken aan de installaties ;
- de onafhankelijke veiligheidsevaluaties:
 - gelinkt aan de constataties van de bezoeken aan de installaties ;
 - de goedkeuringen van de beslissingen van de dienst voor fysische contrôle van de exploitanten, zoals bepaald in artikel 23;
 - de studies en analyses van de dienst voor fysische controle van de exploitanten inzake het koninklijk besluit van 30 november 2011;
 - de vergunningsaanvragen ;
 - de oplevering van nieuw vergunde installaties.

3. Aanpassing ARBIS

Toezichtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NIEUW art. 38)

Art. 38.1 Opdrachten Bel V

“Jaarlijks plan van controles en veiligheidsevaluaties”

- Plan is vastgelegd door FANC
- Plan wordt uitgevoerd door Bel V, op kosten van exploitant/aanvrager vergunning
- Geldig voor inrichtingen van klasse I & IIA

3. Aanpassing ARBIS

Toezichtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NIEUW art. 38)

Art. 38.2 Uitvoeringsmodaliteiten

- Directeur Generaal Bel V = erkend deskundige klasse I
- Controles Bel V uitgevoerd door erkend deskundige I (klasse I of IIA) of II (klasse IIA)
- Onverenigbaarheden
- Vertrouwelijkheidsclausule voor bekomen informatie
- Wachttol te organiseren

3. Aanpassing ARBIS

Toezihtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NIEUW art. 38)

Art. 38.3 Toezicht van FANC op Bel V

- Beheersovereenkomst tussen FANC & Bel V
- Vrije toegang tot lokalen en informatie/documenten voor FANC in kader van audit

3. Aanpassing ARBIS

Toezihtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (NIEUW art. 38)

Art. 38.4 Financiering van opdrachten Bel V

- Vast uurtarief
 - 190 EUR in klasse I inrichting
 - 138 EUR in klasse IIA inrichting
- Gekoppeld aan gezondheidsindex

4. Beheersovereenkomst Bel V

Update van beheersovereenkomst FANC- Bel V (2012) in bespreking, met als inhoud:

- Opdrachten van Bel V in **alleenrecht**: gekoppeld aan toezichtsfuncties gedelegeerd aan Bel V (zie ARBIS art.38)
- Proces voor opmaak, goedkeuring, aanpassing en opvolging “Jaarlijks plan van controles en veiligheidsevaluaties”
 - Aantal & type controles & veiligheidsevaluaties
 - Inschatting vereiste resources (manuren)
- Bijkomende modaliteiten: beheer van incidenten, uitwisseling informatie, jaarlijkse evaluaties exploitanten,...
- Gebruik onderaannemers door Bel V: uitzonderlijk en mits melding aan FANC

...

4. Beheersovereenkomst Bel V

- ...
- Samenwerking en support met FANC (geen alleenrecht)
 - Adviesverlening bij ontwikkeling regelgeving
 - Internationale samenwerking
 - Noodplanning
 - INES
 - R&D
 - Communicatie
 - REX →
 - Opleidingen
 - Melding gevaarssituaties of nonconformiteiten
 - Gekruiste inspecties

4. Beheersovereenkomst Bel V

...

- Financiële middelen
- Afstemming strategisch & operationeel plan
- Competentiebeheer
- Managementsysteem
- Toezicht FANC op Bel V
 - Proces melding van tekortkomingen bij opdrachten in alleenrecht door FANC
 - Audits door FANC
 - Rapportering aan FANC
 - Overlegmomenten met FANC: controles/inspecties, projecten, directie
 - Klachtenbeheer

5. Adaptation de l'AR WENRA

AR WENRA du 30 novembre 2011: **prescriptions de sûreté des installations nucléaires**

- Le texte de l'AR utilise systématiquement le terme "autorité de sûreté" qui, selon le cas, doit être interprété comme l'AFCN, Bel V, l'AFCN et Bel V → utile et nécessaire d'explicitier la répartition des tâches dans le texte
- Le rôle du service de contrôle physique lors de la surveillance des prescriptions de sûreté n'est pas mentionné → utile et nécessaire de le mentionner explicitement dans la liste des tâches du contrôle physique reprise dans l'article 23.1.5 c) du RGPRI
- Principe: la répartition des tâches se base sur la pratique actuelle

5. Adaptation de l'AR WENRA

Explication du rôle du SCP, de Bel V et de l'AFCN

Prescriptions génériques: Section I&II - Gestion de la sûreté nucléaire - conception

		Rôle SCP	Rôle de l'autorité de sûreté
3	Déclaration de la politique de sûreté	Approbation	Présentation à l'AFCN et Bel V
4.2	Evaluations de sûreté	Approbation	Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
4.3	Structure de l'organisation, qualifications/formations	Approbation	Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
6.1	Plan de formation	Approbation	Approbation Qualification (Bel V)
7.3 & 7.4	Liste des accidents de base de conception	Approbation	Approbation (Bel V)

5. Adaptation de l'AR WENRA

Explication du rôle du SCP, de Bel V et de l'AFCN

Prescriptions génériques: Section III - Exploitation

		Rôle SCP	Rôle de l'autorité de sûreté
9.2	Modifications et dérogations aux limites et conditions d'exploitation	Approbation	Approbation (Bel V)
9.6	Notification de dérogations aux limites et conditions d'exploitation	/	Notification à l'AFCN et Bel V selon le système de notification d'incidents
11.1	Programme de gestion du retour d'expérience	Approbation	/
12.2	Programmes pour l'entretien, le test, le contrôle et l'inspection des structures, systèmes et composants importants pour la sûreté nucléaire, ainsi que leur impact sur la sûreté nucléaire	Approbation	/

5. Adaptation de l'AR WENRA

Explication du rôle du SCP, de Bel V et de l'AFCN

- Prescriptions génériques: Section IV & V –
Vérification de la sûreté nucléaire & situation

		Rôle SCP	Rôle de l'autorité de sûreté
13.2	Contenu du rapport de sûreté		Directive technique de l'AFCN
13.3	Mise à jour du rapport de sûreté	Approbation	Approbation (Bel V)
14.2	Rapport de synthèse de la révision périodique de sûreté	Approbation	Transmettre à l'AFCN & Bel V
15.1	Modifications	Approbation	Approbation (Bel V)
15.2	Notification des modifications	Approbation	AFCN & Bel V (art.12&23 processus du RGPRI)
15.3	Etude de sûreté de la modification	Approbation	Evaluation de sûreté indépendante de Bel V
16	Plan interne d'urgence	Approbation	

5. Adaptation de l'AR WENRA

Explication du rôle du SCP, de Bel V et de l'AFCN

Prescriptions génériques: Section VI - Déclassement

		Rôle SCP	Rôle de l'autorité de sûreté
17/1	Notification cessation	/	Notification à l'AFCN et à Bel V
17/4	Qualification des techniques de démantèlement	Approbation	Approbation (Bel V)
17/10	Rapport de sûreté du démantèlement	Approbation	Approbation (Bel V)
17/12	Méthodologie de la caractérisation de l'état final	Approbation	Approbation (Bel V)
17/12	Rapport de démantèlement final	Approbation	Approbation (AFCN & Bel V)

5. Adaptation de l'AR WENRA

Explication du rôle du SCP, de Bel V et de l'AFCN

Prescriptions spécifiques aux réacteurs de puissance

		Rôle SCP	Rôle de l'autorité de sûreté
20.3	Liste des accidents de la base de conception	Approbation	Approbation (Bel V)
21.2	Liste des accidents d'extension de la conception	Approbation	Approbation (Bel V)
29	Etudes probabilistes de sûreté	Approbation	/

Etapes suivantes

- Modification de la loi AFCN: **publication fin avril 2017**
- Modification de l'AR concernant le RGPRI:
 - Révision de l'organisation du contrôle physique chez l'exploitant/le transporteur
 - Révision du fonctionnement des Organismes Agréés
 - **L'AFCN a traité les remarques des intervenants**
 - **NOUVEAU: définition des missions de Bel V + de l'AR WENRA**
 - **L'AFCN demande aux intervenants (de classe I & IIA) d'envoyer leurs remarques d'ici fin mai 2017**
- Finalisation du contrat de gestion AFCN-Bel V

Feedback van de stakeholders

+ reactie van het FANC

De "RPO" (2013/59/Euratom)

- De « **Dienst voor Fysische Controle** » beantwoordt, in brede zin, aan het concept « **RPO** » :
 - De DFC is altijd intern
 - De « RPO » kan een dienst zijn
 - Een expert kan zich belasten met de RPO taken
- **Minimaal:** de DFC is samengesteld uit **een Agent SB** en maximaal door een dienst met meerdere deskundigen en agenten SB.
- De **taken** RPO worden (altijd) voor rekening genomen van de DFC (interne)
- **Mogelijkheid Agenten SB van onderaannemers** voor specifieke taken

Erkende deskundigen vs "RPE"

- De erkende deskundige moet een vorming genoten hebben met betrekking tot veiligheid (niet enkel radioprotectie)
- De erkend deskundige: « onderzoekt en keurt goed » : rol niet gelimiteerd tot een « advies » rol -> continuïteit met het verleden
- De opdrachten van « RPE » zijn toevertrouwd aan de erkend deskundige
- Geen « geïsoleerde » externe erkende deskundigen -> (Erkende) Instellingen voor fysische controle

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Nucleaire veiligheid

- Definitie overgenomen van de richtlijn 2009/71, de definitie werd herzien: verwijderen van « afkomstig van nucleaire installaties » :
 - Vanzelfsprekend
 - « nucleaire installaties » heeft (meerdere) specifieke betekenissen in bepaalde omstandigheden
- Rol van de **Agent SB**: de agent SB beheert de maatregelen gelinkt aan de **stralingsbescherming binnen de installaties**, hij moet volgende zaken kunnen verifiëren (bijvoorbeeld) :
 - Noodstoppen
 - Interlocks
 - PLCs
 - branddetectoren
 - ...

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Nucleaire veiligheid (2)

- De Agent SB: de agent SB beheert de maatregelen gelinkt aan de stralingsbescherming binnen de installaties en de verschillende daaraan gelinkte veiligheidssystemen, hij dient uiteraard niet competent te zijn met betrekking tot de complexe systemen (veiligheidssysteem van een reactor)

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- **Het register fysische controle**

Gezien de technische evolutie: fysieke dragers en/of programma's zijn overbodig geworden :

- De « duurzaamheid » van het register moet gegarandeerd zijn
- Tot 30 jaar na stopzetting van de activiteiten

- **Bewijs van verzekeringspolis en overeenkomst met NIRAS**

- Niet de competentie van het FANC : **afgeschaft**

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- Agenten voor de stralingsbescherming (1) :
 - Beschikbaarheid, permanentie ?
 - volgt uit risicoanalyse
 - Het FANC wenst een persoon :
 - Die de installatie/handeling kent
 - Die regelmatig aanwezig is ter plaatse
 - Die de organisatie kent

Doel: de goede uitvoering van de taken die aan hem zijn toegewezen

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Agenten voor de stralingsbescherming (2):
 - Gecentraliseerde dienst of operatoren binnen de installatie?
 - De beide zijn mogelijk, bij bepaalde handelingen is er geen noodzaak tot de permanente aanwezigheid van een Ag SB ter plaatse (voorbeeld: vast meetapparatuur), bij andere wel (voorbeeld: dienst nucleaire geneeskunde)
 - Een combinatie van de twee is eveneens mogelijk (voorbeeld: Ag SB gespecialiseerd in afval, terwijl decontaminatie deel uitmaakt van een centrale dienst)

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- Agenten voor de stralingsbescherming (3):
 - Initiële vorming?
 - Geen vereiste qua basisdiploma
 - Theoretische vorming volgens *FANC Reglement: + Geen duplicatie van vorming (vb. Tandartsen)*
 - Praktische vorming :
 - Adequaat (~6 maanden) + *Graded approach*
 - Maar "stage-begeleiding" mogelijk voor
 - » Nieuwe inrichtingen
 - » Nieuw afgestudeerden

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

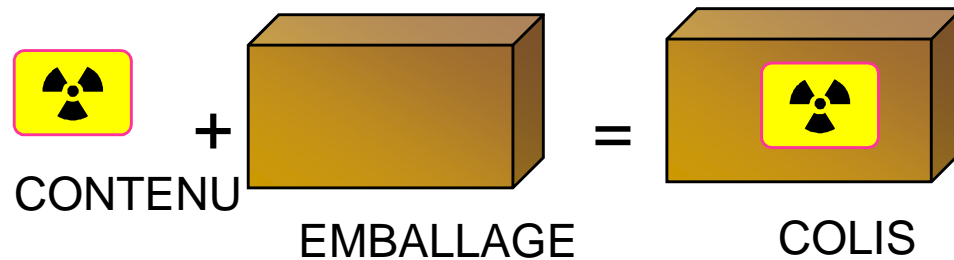
- Agenten voor de stralingsbescherming (4):
 - Personeel van de exploitant of de onderaannemer ?
 - Onderaannemer mogelijk, voor ongebruikelijke handelingen tijdens uitbating :
 - Periodieke revisie
 - Vervanging bronnen, herstellingen, specifiek onderhoud
 - Ontmanteling
 - ...
 - Mogelijk voor alle klassen (I, II, III)
 - L’AFCN veut éviter des “Agences d’interim” d’Ag. Rp. s
 - Altijd onder verantwoordelijkheid van de fysische controle van de exploitant

Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Rol van de deskundige erkend in de fysische controle in het kader van het gezondheidstoezicht van de werknemers
 - de deskundige erkend in de fysische controle moet zich ervan vergewissen dat alle onderzoeken en maatregelen (inclusief de medische onderzoeken) en de dosimetrie, noodzakelijk voor de monitoring van de blootstelling van de werknemers, zijn voorzien en aangepast zijn aan de werkpost
 - Die wordt gedaan in overleg met de erkende arbeidsgeneesheer

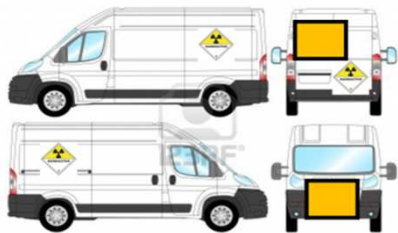
Voornaamste opmerkingen stakeholders (“FAQ”)

- Rol dienst voor fysische controle – veiligheidsadviseur klasse 7
 1. Verzender
 2. Vervoerder

Verzender

DFC	VA7
Werkprocedures, met inbegrip van de opleiding van de werknemers	
Bij incidenten/ongevallen te treffen maatregelen	
Analyse van de incidenten en ongevallen	
Regelgeving => ARBIS + KB Transport	Modale regelgeving (ADR, RID, ADN)
SBP + dosimetrie van de werknemers	
Goedkeuring van karakterisering inhoud	Goedkeuring van keuze van de verpakking afhankelijk van de inhoud
Dosisdebieten van de collis	
TI (eventueel CSI)	Markering en etikettering van de collis
vervoersdocument	

Vervoerder

DFC	VA7
Werkprocedures, met inbegrip van de opleiding van de werknemers	
Bij incidenten/ongevallen te treffen maatregelen	
Analyse van de incidenten en ongevallen	
Regelgeving => ARBIS + KB Transport	Modale regelgeving (ADR, RID, ADN)
SBP + dosimetrie van de werknemers	Vervoersdocument en eventueel de door de verzender voorgeschreven maatregelen
Dosisdebieten van het voertuig	Boorduitrusting
	Aanbrengen van grote etiketten en oranje signalisatie op voertuigen
	Vastmaken van de collis

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- Overdracht van bepaalde gegevens van de fysieke inventaris:
 - Toepassingsgebied:
 - Formulering aangepast
 - aanpassing van de inhoud : ~~niet-gekapselde bronnen, radioactief afval~~
 - Noodzakelijke gegevens en beschikbaarheid :
 - Gegeven onbekend → uitdrukkelijke uitleg is vereist
 - Beperking tot de beschikbare gegevens
 - Toepassing van het "only once" principe
 - Toevoeging van enkele gegevens
 - Periodiciteit van de overdracht:
 - onveranderd → maandelijks
 - Verhoging van de flexibiliteit (« in de loop van de 1^e week »)

Voornaamste opmerkingen stakeholders ("FAQ")

- Overdracht van bepaalde gegevens van de fysieke inventaris:
 - Doel:
 - Meer globaal en meer actueel beeld van de aanwezige inventaris
 - Vervaging van het systeem van levensloopfiches (HAIB)
 - Versterkt toezicht:
 - Werkelijk aanwezige inventaris vergunde inventaris
→ identificeren van non-conformiteiten
 - Zicht op de uitgevoerde controles en hun periodiciteit
 - Snellere communicatie ten opzichte van de andere « betrokken » exploitanten in kader van significante gebeurtenissen/materiovigilanties
 - Evaluatie van de kwaliteit van het radiologisch park en van de effectiviteit van de acties van het FANC

Révision du système de contrôle physique

Next steps

Projet: révision du contrôle physique

1. Traitement du feedback → retour vers les parties prenantes
2. Publication des textes réglementaires sur le site web: 14 avril 2017
3. Feedback **sur les dispositions Bel V** en utilisant le formulaire du site web (Classe I et IIA)
 - Par organisation
 - Individuellement

→ **au plus tard le 31 mai 2017**

Etapes suivantes

